

LVM

Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

Anitta Into, Områdeschef

Vuxen och Beroendestöd

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

**Orosanmäla
n**

- Anhörig
- Arbetskamrat
- Grannar m.fl.

Anmälningskyldighet

- Läkare
- Polis
- Myndighetspersoner som har regelbunden kontakt med personer med missbruksproblem.

Viktiga principer:

Finns samtycke kan LVM inte tillämpas

Samtycket kan dock värderas av nämnden i en ansökan om LVM vård

- **2 §** Vård inom socialtjänsten ges en missbrukare i samförstånd med honom eller henne enligt bestämmelserna i socialtjänstlagen (2001:453). En missbrukare skall dock beredas vård oberoende av eget samtycke under de förutsättningar som anges i denna lag (tvångsvård).

Viktiga principer:

Alltid sträva till att den enskilde tar emot frivillig vård genom hela processen

- ▶ **3 §** Tvångsvården skall syfta till att genom behövliga insatser motivera missbrukaren så att han eller hon kan antas vara i stånd att frivilligt medverka till fortsatt behandling och ta emot stöd för att komma ifrån sitt missbruk. *Lag (2005:467).*

Kriterierna för tvångsvård enligt LVM

- › **Beredande av vård**
- › **4 §** Tvångsvård skall beslutas om,
 1. någon till följd av ett fortgående missbruk av alkohol, narkotika eller flyktiga lösningsmedel är i behov av vård för att komma ifrån sitt missbruk,
 2. vårdbehovet inte kan tillgodoses enligt socialtjänstlagen (2001:453) eller på något annat sätt, och

Kriterierna för tvångsvård enligt LVM

- ▶ 3. han eller hon till följd av missbruket
 - a) utsätter sin fysiska eller psykiska hälsa för allvarlig fara,
 - b) löper en uppenbar risk att förstöra sitt liv, eller
 - c) kan befaras komma att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.

Den rättsliga processen

- LVM utredning startas
- Uppgifter inhämtas från de som haft kontakter med den enskilde.
- LVM utredning undantar **alla** sekretessregler
- 7§ LVM: Myndigheter som avses i 6 § första stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för en sådan utredning. *Lag (1994:96).*

Den rättsliga processen

- ▶ **9 §** När utredningen har inletts skall socialnämnden, om det inte är uppenbart obehövt, besluta om läkarundersökning av missbrukaren samt utse en läkare för undersökningen. Läkaren skall i ett intyg ange missbrukarens aktuella hälsotillstånd.

Den rättsliga processen

- › Klienten tilldelas juridiskt ombud av förvaltningsrätten
- › Klienten läser (kommuniceras) LVM utredningen innan förhandling och får lämna synpunkter
- › Förhandling sker i Förvaltningsrätten

Den rättsliga processen

- ◆ Förvaltningsrätten beslutar
- ◆ Vården skall inledas på sjukhus, om förutsättningar för sjukhusvård är uppfyllda och det anses lämpligt med hänsyn till den planerade vården i övrigt.
- ◆ Om någon behöver sjukhusvård under vårdtiden, skall han eller hon ges tillfälle till sådan vård.

Den rättsliga processen

- ▶ Verksamhetschefen skall besluta att missbrukaren skall hindras från att lämna sjukhuset under den tid som behövs för att säkerställa att missbrukaren kan föras över till ett LVM-hem. *Lag (2005:467)*.

Den rättsliga processen

Det omedelbara omhändertagandet

- Socialnämnden får besluta att en missbrukare omedelbart skall omhändertas, om
 1. det är sannolikt att missbrukaren kan beredas vård med stöd av denna lag, och

Den rättsliga

processen Det omedelbara omhändertagandet

- 2. rättsens beslut om vård inte kan avvaktas på grund av att missbrukaren kan antas få sitt hälsotillstånd allvarligt försämrat, om han eller hon inte får omedelbar vård,
- eller på grund av att det finns en överhängande risk för att missbrukaren till följd av sitt tillstånd kommer att allvarligt skada sig själv eller någon närstående.

Den rättsliga

processen
Det omedelbara omhändertagandet

- ◆ Kan socialnämndens beslut om omhändertagande inte avvaktas, får beslut om omhändertagande fattas av nämndens ordförande eller någon annan ledamot som nämnden har förordnat.

LVM vården

- › Statens institutionsstyrelse bedriver vården.
- › Föreståndaren har mandat att fatta beslut under vårdtiden
- › Vård i högst 6 månader
- › Startar med "SIS-utredning LVM"

LVM vården

- ◆ § 27 LVM, vård i öppnare former = behandlingshem eller hemmaplans vård istället för SIS institutionen.
- ◆ Beslutas av föreståndaren

LVM vården

- ◆ Tät kontakt mellan LVM-hemmet och socialtjänsten!
- ◆ Planerad eftervård
- ◆ SIS utredning LVM ger vägledning för fortsatt vård

Etiska överväganden

- › Kan man vårda någon mot deras vilja?
- › Samhällets misslyckande?
- › Hjälper så få?

LVM fakta

- › 4 av 5 som kommer till LVM hemmen är omedelbart omhändertagna enl LVM
- › De personer som vårdas enligt LVM är en mycket utsatt grupp

LVM fakta

- › 5 av 10 saknar egen bostad
- › 3 av 10 har varit fosterhemsplacerade
- › 4 av 10 har enbart grundskoleutbildning
- › 3 av 10 har förtidspension eller sjukbidrag
- › 5 av 10 har allvarliga problem med sin fysiska hälsa
- › 4 av 10 har någon gång haft självmordstankar
- › 4 av 10 har någon gång vårdats inom psykiatri
- › 3 av 10 har försökt ta sitt liv

Etiska överväganden

- › Under vistelsen på LVM-hemmet får klienten omvårdnad och viss sjukvård. Personalen på institutionen utreder vårdbehovet .
- › Behandling är svårt att genomföra under tvång

Samhälleliga överväganden

- Gammal fattigvårdsstämpel
- Politiker bestämmer
- Samhället klarar inte av att någon dör som inte kan ta hand om sig själv
- Hur skulle samhället se ut om inte.....

Samhälleliga överväganden

- Är missbruk en sjukdom eller inte?
- Samsjuklighet?

Länkar

- <https://www.umu.se/forskning/projekt/klienter-som-aterkommer-i-lvm-varden/>
- <http://www.brukarstyrd.se/>
- <https://www.stat-inst.se/varverksamhet/missbruksvard/>
- https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1988870-om-var-d-av-missbrukare-i-vissa-fall_sfs-1988-870

Att tänka på

- Ett LVM läkarintyg eller en LVM anmälan betyder inte att den enskilde hamnar i en LVM process.
- Socialnämnden äger bedömningarna och besluten

Trollhättans Stad